

15. januar 2015

UPA2015/20

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu matumuuna Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut imaattoq saqqummiuppara:

Utoqqalinersiaqartut qanigisaannik toqusoqartillugu Kalaallit Nunaanni ilisiartornissamut ukiumut ataasiarlutik pisortanit akiliunneqartalernissaat isumageqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Nikolaj Jeremiassen, Siumut)

Tunggavilersuut:

Utoqqaat nunarput sullisereerlugu utoqqalinersiaannarnik isumalluuteqalernerminni qaningisaminnik illoqarfimmi allami toqusoqartillugu ilisiartornissamut amerlanerpaartaatigut akissaaruttarnerat eqqarsaatigalugu, siunnersuutigaara utoqqalinersiaqartut ukiumut ataasiarlutik illoqarfimmut allamut ilisiartornissamut pisortanit akiliunneqartarnissamik periarfissaqalernissaat.

Uagut kalaallit pingaartittuartarparput ilaqutariittut qanilaassuseq, qangarsuaaniillu aamma ileqquuvoq utoqqaat meeqqaminnut, ernuttaminnut ilaqttaminnullu attuumalluinnartarnerat.

Utoqqalinersiallit inuuniarnikkut atugaat oqitsuinnaaneq ajorput aamma ulluinnarni pisariaqartitat akitsoraluttuinnarneri eqqarsaatigalugit, taamaattumik utoqqalinersiallit qanigisanik qimaguttoqartillugu periarfissinneqartariaqarput, ilaqutariittut pingaarutilimmik inissisimanerat aamma eqqarsaatigalugu. Utoqqalinersiallit ilaqutaariinni katersuuffiusarneri siunnersuutimut tunggaviliisuulluinnarpoq.

Pisortat ikiorsisarnerat pillugu inatsimmi § 20-imi ima oqaasertaqartumik aalajangersagaqareenera matumuuna ilaliunneqassaaq:

”Imm. 3. Kommunalbestyrelsi aamma pisortanit ikiorsiisinnaavoq ilaqttat qanigisat napparsimaneranni aamma/imaluunniit toquneranni ilisaanerannilu angalanissamut aningaasartuutitut. Kommunalbestyrelsimit piumasarineqarpat nakorsamit uppernarsaammik tunniussisoqassasoq, uppernarsaammik piniarnermut aningaasartuutit kommunalbestyrelsip akilissavai.”

Peqqussummi § 4, imm. 2 naapertorlugu pisortat ikiorsiissutaanni tamani, pisariaqartitap tapiissutinit allanit akilernerqarsinnaannginnera piumasaqaataasarpoq. Allatut oqaatigalugu, pisortat ikiorsiissutaat pisariaqartitanut allatut iliorluni matussusiinnaanermut taarsiullugu tunniunneqartarpoq. Taamaalilluni nammineq aningaasartuutitut matussusiinissamut periarfissiisumik allanik isertitaqaraanni, pisortat ikiorsiisinnaanerat ajornartarpoq.

Taamaalilluni utoqqalinersiaqartut akissaatikinnerusut qanigisaminnik toqusoorminnut atatillugu ilisiartorlutik angalanerisa kommunalbestyrelsemut qinnuteqarnikkut akiliunneqarsinnaanerat periarfissaareerpoq.

Periarfissap taassuma utoqqalillutik pensionisiallit aningasaatillit aamma periarfissaqalersinnissaat, taamaalillunilu utoqqalillutik pensionisiaqartut tamarmik, tassa 65-it sinnerlugit ukiullit tamarmik pisinnaatitaaffeqalernissaat, siunnersuutip uuma nutaartaraa.

Ilaquttatut qanigisatut matumani angajoqqaat, katissimasatut aapparisaq, taakkulu assigisaat, meeqqat qatanngutillu pineqarput, taamaattoq aapparisaatut katissimasap ilaqtallu taakkununga naligiissinneqartut periarfissaqartinneqanngillat.

Angalariaatsip akikinnerpaap atorneqarneratigut taamaallaat angalanermut aningaasartuutitut tapiisoqarsinnaassaaq. Ilisiartornermut tunngatillugu unnuinermut, nerisanut, sulinermik isertitassaraluanit annaasanut, ullormusianut allanullu

ikiorsiissuteqartoqartassanngilaq, taamaallaalli ilisiartornermut atatillugu angalanermi angalatitsisut angalanissamut pilersaarutaat malillugu unnuisoqassappat, unnuinermut ikiorsiisoqartassalluni.

Siunnersuutip aningaasatigut allaffissornikkullu pisortanut kinguneqaatissai:

Utoqqalinersiaqartut qaningisaannik toqusoqartillugu ukiumut ataasiarlutik pisortanit akiliunneqarsinnaanermik periarfissaqalernissaat siunertaralugu inatsisitigut suliaqarneq Namminersorlutik Oqartussanut allaffissornikkut aningaasartuutaanissaa naatsorsuutigineqarpoq. Inatsisimik allanngortitsineq AC-tut atorfillip ukiup affaanik sulineranik naleqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, aningaasanngorlugu 250.000 kr.-nik naleqassangatinneqarluni.

Aningaasat taakku atugasiissutitut aningaasaliissutaareersut iluanni isumagineqassapput, tamatumalu suliat suliarineqarneranni piffissap sivisunerulernera imaluunniit inatsisitigut suliniutit allat kinguartinneqarnerinik kinguneqassaaq.

Siunnersuut soorunami pisinnaatitaaffittut isumaginninnikkut inatsisinut attuumassuteqartunut, pisortat ikiorsiissuteqartarnerat pillugu inatsit matumani ilimanarneruvoq ilanngunneqassasoq. Siunnersuutip piviusunngortinneqarneranut atatillugu aningaasartuutissatut ilimagineqartut ima isikkoqarput:

- Nunatsinni ukiumut 450-it missaat toqusarput.
- Toqusunut ataasiakkaanut tamanut pensionisiallit marluk akiliunneqarlutik angalasinnaatinneqarnissaat tunngavissaatinneqarpoq.
- Angalanermut ataatsimut angalaneq agguaqatigiissillugu 10.000 kr.-nik naleqartussatut inissinneqarpoq.

Taamaalilluni ukiumut ataatsimut aningaasartuutaasussat 9 mio. kr.-inut annertussusilerneqarput. Ukiuni aggersuni utoqqalillutik pensionisiaqalersut amerliartornerisa nassatarisaannik aningaasartuutit qaffakkiartornissaat ilimagineqarsinnaavoq.

Aaqqissuussinerup kommuninit aqunneqarnissaa ilimagineqarsinnaammat, KANUKOKA aningaasartuutaasussatut taaneqareersumut annertussusilimmik ukiumut ataatsimoortumik kommuninut tapiissutit qaffanneqarnissaannik piumasaqassasoq ilamagineqassaaq.

Taamattaarlu aaqqissuussinerup allaffissornikkut aqunneqarneranut atatillugu aningaasartuutitik kommunit aamma matussusiissapput. Taakkulu annertussusaat naatsorsorneqartariaqassaaq, tamannalu Naalakkersuisut KANUKOKA-llu akornanni ataatsimoortumik tapiissutitik isumaqatiginninniarnernanni pisinnaassaaq.

Siunnersuutip namminersorlutik inuussutissarsiortunut allaffissornikkut aningaasatigullu kinguneqaatissai:

Angalatitseqatigiiffiit soorlu Air Greenland, Arctic Umiaq Linelu billet-inik tunisaqarnerulissapput, tamassumalu nassatarisaanik amerlanernik kaaviiartaqalissallutik, taakkualu assigissavaat kommunit ataatsimoorlutik ukiumut ilisiartornernut billet-inut aningaasartuutissaat.

Siunnersuutip innuttaasunut allaffissornikkut aningaasatigullu kinguneqaatissai:

Siunnersuutip kingunerissavaa utoqqalinersiaqartut, siusinnerusukkut akissaqartingikkaluakkaminnut angalanernut aningaasartuutigisartagaat eqqarsaatigalugit, aningaasaqarnikkut artukkerneqartarunnaarnissaat.